

KRÁSY SLOVENSKA

OBRÁZKOVÝ ČASOPIS SOKOLA, VENOVANÝ PROPAGÁCI A OCHRANĚ PŘÍRODNÝCH
KRÁS, TURISTICE, HOROLEZECTVU, VODÁCTVU, CESTOVNÉMU RUCHU A JASKYNIARSTVU

1

Možná, že si někdo pomyslí při čtení předcházejících řádek, že byl po ruce dobrý kožešinový límec; ale nevím, zdali by dovedl utratiti to chytré a roztomilé zvířátko, kdyby mu poskytlo tolik čisté zábavy, jako poskytl mně můj hvízdající přítel z jihovýchodního svahu Kriváně.

Hluboké tatranské doliny tiše dřímají, přikryty sněhovými spoustami a nový sníh stále padá...

O kolmé, pusté štíty Kriváně a Triumetalu rozrážejí se burácející vichry, ženoucí mraky, plné sněhu a vody...

A pod nimi, blíže hranice lesů, v teplém doupěti, suchou travou vystlaném, stočen do klubička spí můj známý, horský svišť. Malé srdéčko mu pracuje skoro neznatelně, slabounce dýchá. Jen občas sebou trochu pohne, pak leží v lethargickém spánku dál. Snad se mu něco zdá: možná, že se těší na den, až zasvitne první květnové slunéčko a sněhy pomalu začnou mizet. Pak vyjde ven a líně si bude čistiti a prohřívati kožich.

Nu a k tomu jarnímu probuzení mu přeji dobrou pastvu; rád bych mu také poradil, aby byl opatrnější a méně důvěřivý, ale při vši snaze bychom se jistě nedomluvili.

Nuž tedy alespoň se dobře vyspi, šedý svišti!

Jaroslav Kumprecht.

Zimné výstupy v Tatrách.

Nové cesty.

Ladová Kopa — východnou stenou juhovýchodného hrebeňa. Od Téryho chaty javí sa Ladová Kopa ako pyramída. Výstup v jej pravej štvrtine, svislým snehovým jazykom. Stále šikmo doprava.

V zime: III. v lete asi bez pôvabu. Čas: 4 hod.

Jelena Rennerová, Jaromír Šádek, Karol Bocek, dňa 29. XII. 1949.

Baranie Rohy — južnou stenou. Asi so stredu základnej južnej steny tiahne sa doprava ladový komín. Ním a po snehových svahoch k vrcholu.

V zime: IV. Čas: 2 hod.

Jelena Rennerová, Jaromír Šádek, Karol Bocek, dňa 30. XII. 1949.

Kupola, praktickou zimnou variantou. Z Veľkej Studenej doliny, žlabom (K. G. č.: 828), vedúcim na Sedlo pod Kupolou do jeho polovice. Vstup do varianty. Vpravo, smerom k vrcholu hore cez naklonenú snehovú plochu, ohraničenú zľava skalnatým schodom. Z nej na rozsiahlejší snehový svah, po ktorom trochu doľava na vrchol.

V zime: II. Čas: 1 hod.

Zdenka Ondrová, Karol Bocek, dňa 9. III. 1950.

Výstupy.

Mačia veža — J stena, Szczepańského cesta. Zamračené.

V lete: III. Čas: 1.20 hod., 1 skoba.

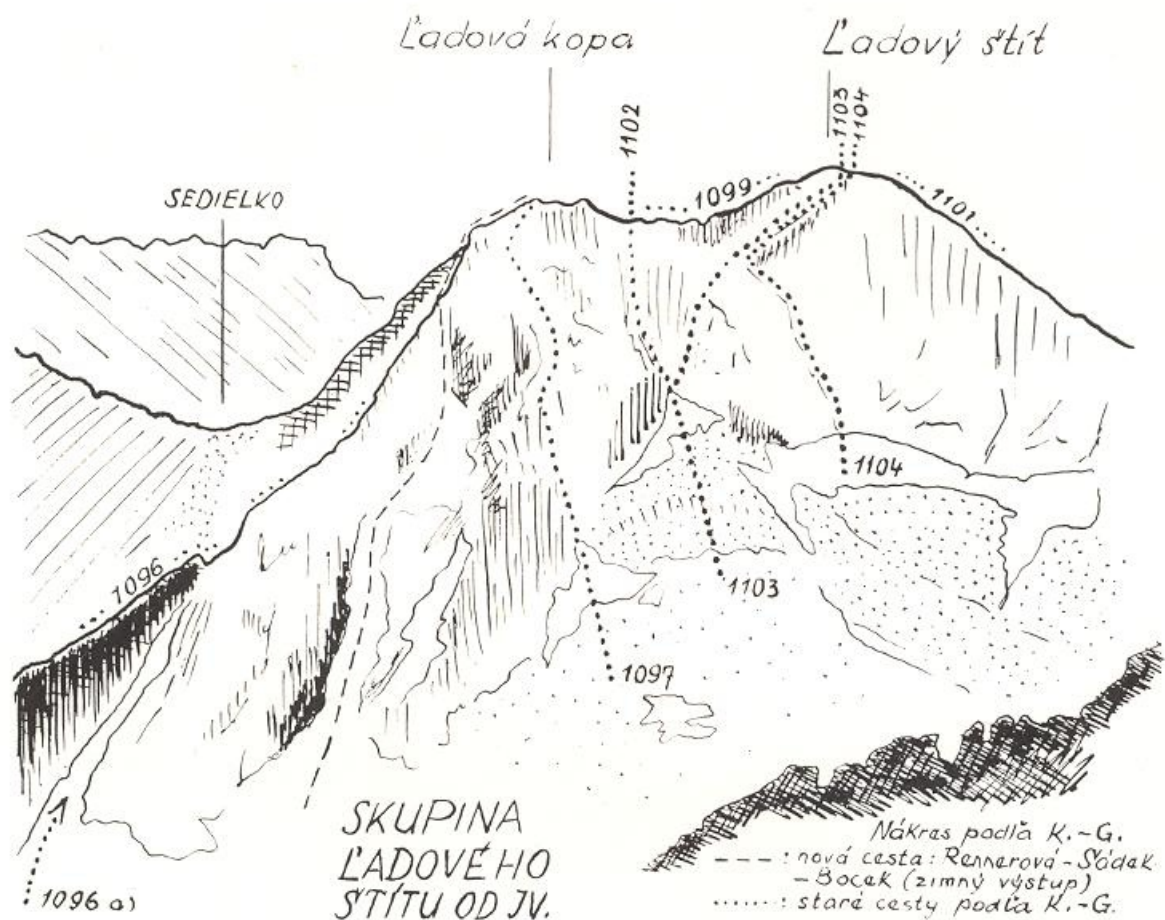
Arno Puškáš, Karol Rossay, dňa 20. XI. 1949.

Žltá stena — S stena, Korosadovičova cesta. Sneženie, snehová fujavica.

Zimný prvovýstup. (V lete V.—VI.) Čas: 6.30. hod., 21 skôb.

Arno Puškáš, Juľo Paráček, dňa 4. XII. 1949.

Galeria Ganku — S. stena, stará cesta. Počasie: 30. XII. pekne, slnečno; 31. XII. sneženie, prachový, snehová víchrica. Zmena počasia okolo polnoci. Bivak

20 m pod Galeriou, v komíne na zaklínennom bloku. Sostup cez Rumanovo sedlo, Zlomiskami, na Popradské pleso.

II. prestup v zime. (I. Poliaci. V lete IV.) Čas: vcelku 33 hod., 26 hod. v stene, čisté lezenie 14 hod. Použité asi 40 skôb.

Arno Puškáš, Jožo Brandobur, dňa 30. a 31. XII. 1949.

Malý Ľadový štít — J stena, Groszova cesta. Jasno, slnečno.

Zimný prvovýstup. (V lete V.) Čas: 9 hod., 23 skôb.

Arno Puškáš, Karol Skřipský, dňa 29. I. 1950.

Ľadový štít — SZ stena, zo Suchej doliny, kde po výstupe bivak. Striedavo oblačno.

II. prestup v zime. (I. Poliaci. V lete III.—V.) Čisté lezenie 7 hod., použité 11 skôb.

Arno Puškáš, Karol Skřipský, dňa 31. I. 1950.

Svišťový roh — JZ roklou a JZ stenou. Nástup zo stanového tábora vo Svišťovej doline.

Zimný prvovýstup. (V lete II., III.—V.) Čas: 5 hod., 2 skoby.

Arno Puškáš, Karol Skřipský, dňa 4. IV. 1950.

Javorový štít — JZ stenou, stredom na V. vrchol. Slnečno.

V lete: III. Čas: 3 hod.

Zdenka Ondrová, Karol Bocek, dňa 6. III. 1950.

Pyšný štít — ľavou vetvou JZ hrebeňa (z Malej Studenej doliny). Podrobnosti chýbajú.

Karol Bocek, Vladimír Suchý — striedavo, dňa 21. VII. 1949.

Volovec Mengusovský (Štít Olgy) — SZ rebrom (od Hincových plies). Podrobnosti chýbajú.

Kvalifikácia IV. Výška steny cca 200 m. Prvé prelezanie 2 hod.

Arno Puškáš, Karol Rosszay, dňa 3. VI. 1950.

Malá Bašta — S stenou. Nástup do steny tam, kde najhlbšie zabieha do suti, t. j. v spádnicí vrcholu. (Smer označuje trávnatá a rozlámaná lávka, tiahnuca sa až do pravej polovice steny.) Na ňu 2 dĺžky lana doprava, ďalej za odštiepnutým balvanom a za ním traverz cez platne 10 m. Odtiaľ priamo hore platňou na skalnatého koňa 10 m. Istenie. Ďalej traverz na trávnikoch až pod odštiepnuté a nakopené veľké bloky. Na ne a z nich ďalej doľava pod vytláčajúci komín. Ním priamo hore na trávnatú plošinu (dobré istenie 20 m). Na konci trávniku sbieha rebro, ktoré prekročíme a za ním priamo hore 5 m po exponovanej stienke. Nad ňou sa tiahne trávnik a rozlámané skaly, po ktorých postupujeme k veľkým čiernym blokom (10 m). Za ne (doprava) a priamo na ne, odkiaľ sa dostaneme na veľkú plošinu, prerastenú trávou (platne pretínajú horizontálne celú stenu).

Nad nami sú prevísnuté časti steny. Pod nimi traverz (na platniach chodecký terén) doľava cez mohutné rebro, spadajúce s vrcholku. Cez rebro za odštiepnutým balvanom na pokračovanie platní, až uvidíme vhlbenie, ohraničené zľava komínom, s pravej strany rebrom (60 m). Vhlbením priamo hore (pravou stranou, nie komínom zľava!) po stienke, potom malým komínom ďalej, po stene rebra, až sa dostaneme na jeho ukončenie (25 m).

Ztade 3 m cez obťažnú stienku na dobrú plošinu. S nej cez platne, veľké bloky tvoriace, trochu doprava (30 m), ztade žliabkom, smerujúcim mierne vpravo, na veľký balvan (30 m). S neho 5 dĺžok lana ľahko po rebre na vrchol. Dolný traverz rozlámaný a trávnatý terén. Celkom lámavá skala.

5. VI. 1950. Arno Puškáš, Karol Rosszay. Kvalifikácia V. 10 skôb. Prvé prelezanie 3.30 hod. Výška steny asi 300 m.

(Budúce ďalej.)

Náš prvý horský film

Již delší dobu zabývali jsme se s Ing. O. Staňkem myšlenkou natočiti film, který by zachytil krásu našich Vysokých Tater. Neměl to býti film výlučně horolezecký, který by ukázal divákům průběh některého odvážného výstupu. Představovali jsme si ho spíše jako lyrickou báseň o horském světě velkolepých tatranských štítů s mohutnými stěnami, o zelených dolinách s nejpestřejší horskou květenou, v nichž křišťálové potoky hrnou se přes balvany a vodopády do údolí.

Na Velikonoce r. 1950 zavítali jsme do Bielowodské doliny, která jest přímo stvořena k tomu, aby tvořila rámec pro film tohoto druhu. Po několika dnech nepříznivého počasí, kdy husté sněžení bylo jen chvílemi vystřídáno bílou neproniknutelnou mlhou, přišel nádherný den. Hory byly obaleny čerstvým sněhem a zářily do modrého jarního nebe.

Tehdy jsme se rozhodli, že svým filmem se pokusíme zachytit krásu tohoto horského koutu a zakončíme jej výstupem na vrchol Ganku, který jest jedním z nejkrásnějších tatranských štítů a vévodí celé Bielowodské dolině.